

Nr. 1.

ENSV
Riiklik Avalik
Raamatukogu

SR 4494

Spetsiaalne fond

Hind 15 marka.

EESTI SPORDILEHT

K

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Gonsiori t. 4. Kõnetr. 700. Postkast 70. © Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga kesknädal.

VI. aastakäik.

Kesknädalal, 7. jaanuaril 1925. a.

VI. aastakäik.

E. Spordilehe referendum.

Aleksander Klumberg — suurim Eesti sportlane.

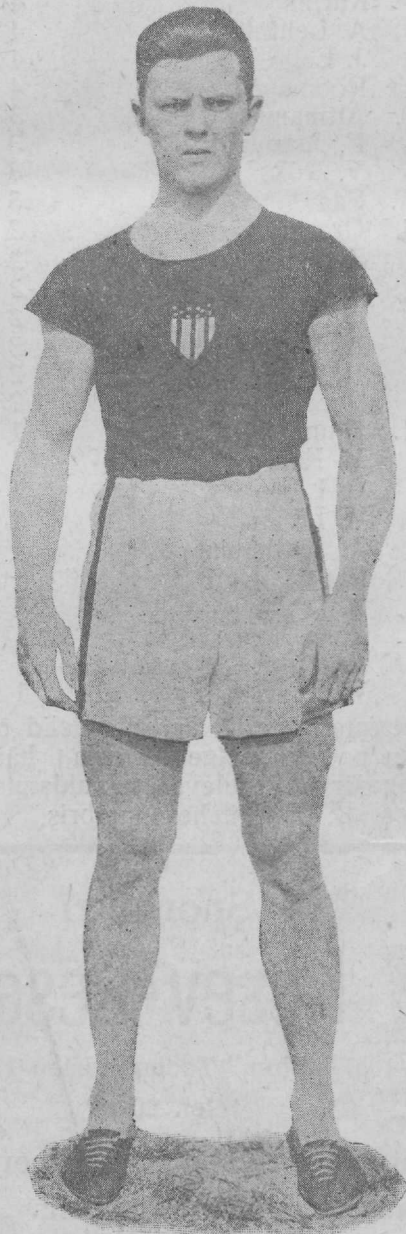
2759 häält teda sellena tunnustanud.

1.	Aleksander Klumberg	2759
2.	Eduard Pütsep	2173
3.	Jüri Lossman	2095
4.	Alfred Neuland	1948
5.	Georg Lurich	1721
6.	Harald Tammer	1428
7.	August Lass	558
8.	Valter Ever	543
9.	Johannes Villemson	514
10.	Harald Kaarmann	456

E. Spordilehe suur referendum, mis Eestis seni esimene ja ainuke, on lõppenud. Referendum sattus ajale, mil hooajad vahetuvad ja kodumaa spordis ei ole erilist kaasatõmbavaid sündmusi. Selle tõttu sai referendum otsekohe sportlaskonna huvide keskpunktiks ja referendumi väljakuulutamise peale tõusis elavus raugematult kuni uue aastani — hääletuse tähtaja lõpuni, et edasi ruumi anda ootusele tagajärgede selgumise peale.

Euroopa suurtes maades, kus vast ühelgi alal ei puudu oma demokraatiliselt valitud „kuningas“, sünnivad sarnased hääletused juba peaaegu mehaaniliselt. Meil oma esmakordsuse tõttu oli huvi sarnase referendumi kaudu suure küsimuse üldise otsustamiseks erilisel kaasakiskuv. Spordiharrastajate ringides oli suursportlaste paremuse määra kohta elavaid mõttevahetusi, mis hääletajatele olid kaasaitavaks oma otsuse vaekausile heitmisel. Valdav enamus on kindlalt hääletanud oma parema äratundmise järel ja hääletuse tagajärjeks on järjekord, mis meie sportlaste esigrupi vähemalt kümne parema näol ilmekalt välja on tõstnud.

Nagu juba ülemaal tähendatud, algas elavus hääletuse vastu kohe selle väljakuulutamise. Iga post tõi regulaarselt kirju sedelitega ja lähemad olid kiired neid isiklikult ära andma. Esigrupp Klumbergist, Pütsepast, Lossmanist, Neulandist, Lurichist ja Tammerist moodustus esimestest sedelitest peale. Nimeks, mis hääletus-sedelitel oli juhtival kohal, oli ja jäi Klumberg. Vahegrupp Pütsepa, Lossmani, Neu-

A. Klumberg.

landi ja Lurichi näol omas kõikuvat ilmet ja vahetas oma järjekorda päevast-päeva. Pütsep oli algul koguni viies, kuid olümpia kuldmedali mehe eest võitlesid siidilt vana aasta viimastel päevadel tulnud hääled ja ta tuli teiseks Eesti paremaks sportlaseks suurvilkingi Klumbergi kõrvale. Väärivate meeste Klumbergi, Pütsepa, Lossmani ja Neulandi järel viiendana olev Lurich on tõeliselt suur sportlane, kes teistsugustel oludel oleks võinud ka väärida Eesti parima sportlase tiitli. Nüüd oli tal sportlaskonas takistuseks ees, et ta professionaal olnud, võistles ajal, kus Eesti iseseisva riigina rahvuste peres ei figureerinud ja lõpuks, et aeg ta sportlase nime heledust kaasaegsetele juba tühimimaks on jõudnud teha, kuna meil pealegi silme ees uued suursportlased värskete loorberitega. Referendumiga on sportlaskond kindlaks teinud Eesti ekstraklassi, mis ei ulata kogu esimese kümne kohta, vaid murdub juba kuuenta järel — Lurichi järel kaasa võttes veel tõste ilmameistri ja väljapaistvat kergejõustiku meest Tammeri. Viimane seis kogu hääletuse käigu kõige ühtlasemalt kuendal kohal, ilma et järgmised ta positsioonile kardetavaks oleks suutnud saada. Järgmised mehed Lass, Ever, Villemson, Kaarmann moodustavad kümne parema lõpugrupi, kuna nad nobedamatena oma järele jätsid raskejõustiku tuusad Hackenschmidt, Jaago ja Abergi. Hackenschmidt jäi ainult napilt üheteistkümnendaks, kuna ta parata ei suutnud, et jalgpalli harrastajad oma lemmikspordi esitajaks peale rahvusväravavahi Lassi veel ühe meie toredama jalgpallimehe — Kaarmanni 10-e parema grupi lõpumeheks aetasid.

Peale kõrvuti olevat 11-, 12- ja 13-dat meest — Hackenschmidt, Jaagot ja Abergi on 14-daks J. Tiisfeldt, mees, kes end läinud hooajal ilmutas andeka jooksjana ja omale kindla koha Eesti sportlaste reas on võitnud. Tiisfeldi järel 15-nes E. Neumann

(Järg 2. leheküljel.)

120 nime.

(1. lehekülje järg.)

ja siis 16-ndana jalgpalli haubits Üpraus, saadetud Paalist.

Järgneb 18-ndana poksimeister sulgikaalus — V. Luts, kes noobli kunsti esitajana meeldima hakanud ja tõste ilmameistri Saul Hallapi oma väikse selja taha on jätanud. Kuni 40-ni lähevad väikeste vahega tuntud nimed.

Peale 40-dat kohta läheb järjekord juba kirjumaks, kuna siis hääletuses mõju hakkab avaldama lokaalpatritism, mis näitaks tüürlase Karpenderi peene tsentrforwardi Ellmanni ette on toonud ja paidlase Kärdi läinud aastakümme hiilgesportlaste Kiilimi ja Abramsi ette on seadnud.

Hääletustagajärjed on täielikul kujul järgmised:

1.	A. Klumberg	2759
2.	E. Pütsep	2173
3.	J. Lossman	2095
4.	A. Neuland	1948
5.	G. Lurich	1721
6.	H. Tammer	1428
7.	A. Lass	558
8.	V. Ever	543
9.	J. Villemson	514
10.	H. Kaarmann	456
11.	G. Hackenschmidt	429
12.	J. Jaago	292
13.	A. Aberg	280
14.	J. Tiisfeldt	214
15.	E. Neumann	159
16.	O. Üpraus	156
17.	H. Paal	108
18.	V. Luts	102
19.	S. Hallap	86
20.	E. Ernesaks	67
21.	E. Rahn	63
22.	C. Burmeister	61
23.	O. Silber	60
24.	H. Küttim	58
25.	V. Väli	53
26.	K. Huuk	52
27.	R. Steinberg	48
28.	K. Raag	45
29.	E. Tipner	31
30.	M. Klein	30
	Pihlak	30
32.	E. HiioP	28
33.	A. Kusnets	25
34.	B. Rein	24
35.	A. Jürgenson	23
	A. Kukkk	23
37.	J. Kikas	21
38.	G. Kalkun	18
	Maurer I	18
40.	J. Karpender	16
	Palm	16
42.	E. Ellmann	15
43.	V. Kärt	13
	K. Pereversin	13
45.	B. Abrams	12
	G. Kiilim	12
	J. Paulson	12
	A. Schmidt	12
49.	E. Joll	11
	O. Pohla	11
51.	A. Koolmann	10
	Krabbi	10
	A. Ohaka	10
	R. Saulmann	10
55.	Altmann	9
	E. Einmann	9
	Jaksi	9
	E. Kaljot	9
	H. Kruusenberg	9
	F. Kull	9

	E. Rosenberg	9
	Schleicher	9
	L. Tõnson	9
64.	K. Kõiv	8
	J. Püri	8
	Dr. Rinne	8
	A. Tammann	8
	J. Türi	8
	Valprit	8
	H. Väli	8
71.	Bromann	7
	V. Einmann	7
	R. Keskiüll	7
	Kost	7
	R. Liivar	7
	J. Martin	7
	A. Puusaag	7
	H. Unter	7
79.	A. Kask	6
	J. Mändimets	6
	V. Noormägi	6
	E. Reimann	6
	V. Tell	6
	Tõrv	6
85.	T. Anderson	5
	H. Einstein	5
	Embek	5
	J. Kihlefeldt	5
	R. Loo	5
	Oja	5
	A. Teder	5
92.	A. Aur	4
	Golding	4
	A. Antson	4
	O. Kaplur	4
	Kürbis	4
	A. Lehtmets	4
	J. Lello	4
	Roomann	4
100.	Altmann	3
	F. Jaanvaldt	3
	V. Rõks	3
	Saar	3
104.	Greenbaum	2
	Kalberg	2
	A. Kuulmann	2
	O. Lõvi	2
	A. Praks	2
	H. Raig	2
	Reeder	2
111.	Blumfeldt	1
	V. Kaarna	1
	E. Lepp	1
	M. Liinat	1
	A. McKibbin	1
	Papa	1
	B. Pöder	1
	Raba	1
	Teinburg	1
	Viitmann	1

Hääletajate nimed, kelle sedelid oma järjestiku poolt kõige lähemad hääletuse tagajärjele, tulevad avaldamisele järgmises „E. Spordilehe“ numbris.

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

**Soovitab oma valmistatud spordi
ja võimlemise abinõusid.**

Hinnakirjad tasuta.

Põhjamaade kergejõustiku ajaloost.

Rootsi.

Rootsis korraldati esimesed kergejõustiku võistlused Stokholmis aastal 1886 ja aasta hiljem asutati Göteborgis Rootsi esimene spordiselts „Örgryte Idrotts-Sällskap“.

1891. a. asutati Stokholmis kuulus „Allmänna Idrottsklubben“ — AIK, mis ka meil tuntud ja kuhu nüüdsetest Rootsi jalgpallimeestest kuuluvad Rudolf Kock ja Pära Kaufeldt. Samal 1891. aastal, mil AIK asutati, seadis I. S. Edström 150 mt. jooksus ajaga 16,8 ilmarekordi. I. S. Edström on praegu rahvusvahelise kergejõustiku liidu president.

1895. a. oli esimest korda korraldusel klassiline ühe miili jooks Dicksoni pokaali peale, mille edaspidisest väljamängimisest ka Eesti jooksjad osa võtnud.

Nüüdne Rootsi kergejõustiku liit — Svenska Idrottsförbundet asutati 1895. a. ja aasta hiljem peeti Helsingborgis esimesed Rootsi kergejõustiku esivõistlused.

Daani.

Daanis alustati kergejõustikuga aastal 1891. Sel ajal jooksti igasuguseid maid, nii oli 1893. a. Daanil ametlik rekord 700 mt. jooksu kohta 1 min. 49,8 sek. ja seisis J. P. Mulleri nimel.

A. 1894 võitis M. E. Jörgensen Daani esimese meistrivõistluse ühe miili jooksus ajaga 4.48,4. Esivõistluste kavas püsis mitu aastat ainult ühe miili jooks ja 1901. a. alles laiendati esivõistluste kava.

Spordiliit — Dansk Idraets Forbund asutati a. 1896 Kopenhaagenis. Eriine kergejõustiku liit — Dansk Athletik Forbund kutsuti ellu a. 1907.

Norra.

Norras asutati praegu püsiv spordiliit — Norges Idraets Forbund a. 1896 Kristiaanias, nüüdses Oslos. 1897. a. peale on peetud korrapäraseid esivõistlusi. Praegu kuulub Norra liitu 1000 seltsi ümber 80.000 liikmega.

Teivashüppe ilmarekord

on 58 aasta jooksul teinud läbi järgmise järk-järgulise arengu:

304,8	F. Wheller, Ameerika,	1866
321,8	R. J. Mitchell, Inglise,	1866
324,6	E. Woosburn	1874
327,6	R. E. Kayll	1877
342,9	T. Ray	1881
358,1	W. Dickenson	1892
359	W. Rodenbaugh, Ameerika	„
361,9	R. G. Clapp	1900
374	F. Gonder Prantsuse,	1905
378,1	F. Leroy, Ameerika,	1906
379,7	W. R. Dray	1907
381	E. T. Cook	1908
385	T. Gilbert	„
389,9	W. R. Dray	„
392,4	J. Scoot	1910
398,7	R. A. Gardner	1912
401,9	M. S. Wright	„
405,3	F. K. Foss	1919
409	„	1920
412	C. Hoff, Norra,	1922
420	„	1923
421	„	„
422	R. Spearov, Ameerika,	1924

Viimane tagajärg ei ole veel ametlikult kinnitatud.

Kümme paremat.

Jüri Lossman.

Jüri Lossman on meie vanema generatsiooni sportlane. Paljud ei tea mis see mõiste tähendab. Ütleme siis lühidalt — see on mees, kes tulest ja veest läbi käinud. Lasnamäel 5 tundi jalgpalli mänginud, siis Kadriorus 20 ringi maha jooksnud (30 kilomeetrit) ja veel palju muud imet teinud — kõik ühe päevaga. Päiksevannisid võtnud niihästi liivas kui lumes kuulsates „düünides“ ja meister olnud igasugu karutükkide peale. Ilmasõjas sakslase kuulist haavata saanud, varem Toompea mäelt praegustele YMCA tennisplatsidele alla kukkunud ja õlaluu murdunud, edasi veel aeroplaaniga alla sadanud jne. Kõige selle järel on aga mees õitsvas tervises ja maailma maratonimeistriite esigrupis. Et ta veel mitmeid aastaid sellena võib püsida, seda garanteerib tema raudne iseloom ja harukõrdne visadus.

Teine: E. Pütsep.

Aleksander Klumberg.

Eesti sportlaskond on valinud Lexi omale „kuningaks“. Seda rõhuvat häälte-rohkeusega. Ei saa öelda, et tema selleks kohane ei ole. Ta on seda täiel määral. See on mees, kes pühendanud oma olemise spordile ja oma suure ande tõttu järjest kasvavaid saavutusi ja suurenevaid üllatusi pakub. Tema on väärt parima sportlase tiitlit kandma. Meie õnnesoov talle kaasa!

A. Klumberg saab kevadel 26 aastat vanaks ja eeloleval suvel saabub tema 10-aastane sportlase tegevuse juubel. Need on paremad sportlase saavutusvõime aastad, mis nüüd järgnevad. Loodame, et need meie suurmeistrile uusi võite toovad ja ühtlasi Eesti lipu maailma suurematel staadionidel lehvima panevad.

Eduard Pütsep.

Pütsep tuli Eestisse vabadussõja päevil. Sõjaväe spordikursuste vormeerimisel ilmus ta sinna ja nägi paks ja tüse välja, kui väike rasvaläinud part. Jutustas puudulikus keeles, kuidas enamlased ta Peterburis vangistatud ja surma mõistnud, kuidas ta põgenenud, mööda laanesid puujuuri söönud ja viimaks inglaste juure Murmanisse jõudnud. Siis laevadel tiiru ümber ilma teinud ja Eestisse vabadussõtta jõudnud.

Antverpeni olümpiaadiks hakkas ta hoolsalt harjutama ja istus kannatlikult päevad läbi sooja vee tünnis, et kaalu alla võtta, sest Tondi sõjaväe saun ei pakkunud higistamisvõimalusi. Enne olümpiaadi jäi ta aga korraka raskelt haigeks. Kosus küll jälle, kuid ei suutnud sarnast vormi omandada, et olümpiaadil auhinnale pääseda. Peale Antverpeni asus ta Soome elama ja omandas seal suurmeistri tiitli. Pariisi olümpiaad kroonis teda ilmameistri tiitliga, kuna ta tegelikult ilma parima maadlejana kõige kergemas kaalus ju mõned aastad oli püsinud.

Praegu puhkab paljukannatanud Eedi oma ilmameistri loorberitel ja sepitseb naljafilme. Ka sel alal loodab ta kindlasti läbi lüüa.

Kolmas: J. Lossman.

Alfred Neuland.

Mees, kes tõstesporti Eestisse on toonud ja ise fenomeen sel alal. Energia, mida ta omal spordialal väljendab, on vaimustav ja kaasakiskuv. Ta on siis tahtejõu kehastus ise. Iga soon, iga lihas on viimaseni pingutatud ja täidab suure latususega oma ülesande ses harmoonilises ja plastilises mängus, mida Neuland nimetab tõstmiseks. Ta tehnika tema kehale imestamisväärsete raskuste ülevinnamisel on järelaimamatu ja omapärane nähtus tõstesporti ilmas. Ta rebimise saladus, niihästi ühe kui kahe käega, on seni veel teiste tõstesportlaste poolt kättesaamatu ja jääbki vist selleks. Neuland on mees, kes ainsa tõstjana ilmarekordide tabelil viit ilmarekordi omab.

Neuland on juba 15 aastat sportinud ja räägib vahel jutte, et kavatseb ennast ainult perekonna õnnele ja ärielule pühen-

Neljas: A. Neuland.

dada. See oleks suur kaotus Eesti spordile. Alfred võib veel, ta peab Eestile veel Amsterdamist ühe suure võidu ära tooma. Selle sooviga ühinevad kõik need, kelle 1948 häält ta referendumil sai.

Georg Lurich.

Georg Lurich oli siis spordiilma pooljumal, kui praegune sportlaspölv alles poiskesed olid. Siis oli ta tõeliselt suur atleet, jumalkauni keha, suure tahtejõu ja intelligentsiga. Ta püsis laiemates ringkondades kodumaal müügilise olevusena, kes tegi rahvasuus imetegusid ja kelle jõul ei olnud piire. Korra asuti isegi rahvajuttude kogumisele Lurichi üle, ja võib olla tõuseb veel kord tema üle mingi rahvaeeupos, kui Kalevipoeg või Suur Tõll.

Ta oli ja jääb püsima kahtlemata ühe andelisema maadlejana, kes kunaski maadlusmatil on esinenud.

Kui ta praegu ainult viiendana paremate sportlaste nimekirjas esineb, siis on see vist sellest tingitud, et ta seda suurt kunsti ei tunnud — õigel ajal lahkuda. Ta võime veeres juba üle kulminatsioonipunkti, alla poole, kuid ta ei raatsinud lahkuda näitelavalt ja muutis oma suurest kunstist lõpuks balagani.

Harald Tammer.

Kõigub kerge- ja raskejõustiku vahel ja ei tea millele peatama jääda. Erilist kiindumust ei näita küll kumbagile alale ja armastab vaid parema meelega pealt vaadata, mis teised teevad ja seda paberisse pista. Trüüb siiski asjale soojalt kaasa. Tema sportlase saavutused on olnud enamuses suurema ettevalmistuseta ja meeleolu sünnitused. On sellepeale vaatamata mõningaid rahvuslisi võite saavutanud, millest eeskätt nimetada 1921. a. pärit tõsteilmameistri tiitlit ja Pariisi olümpia turniiri suuremat tõstet — 142,5 kg., mis ta auhinnale tõi.

August Lass.

Elegantne nahkkuuli rüütel, ilmub mitmetuhandelise võistluspubliku ees väljale

(Järg 4. leheküljel.)

(3. hehkülje järg.)

pikaldase jooksumu ja tagasihoidliku naeratusega, et plastilise andumusega vastaste pomme pareerida ja eriti õnnestanud matshijärelle daamide lemmikuna vastu võtta veripunaseid roose. Sõbralikum kuju Eesti jalgpallimeeste reas.

Jalgpallimehena mängija, kes püüab süveneda oma asjasse. Väravavahi koht nõuab suurt meeleteravust kiire otsustamisega ja need omadused on olnud ta tugevaks küljeks.

Oma senise väljapaistvama mängu mängis Lass Pariisis ameeriklaste vastu, mis oli tõelik jalgpalli suursaavutus.

Valter Ever.

Sportlane jumala armust. Ilmus Kalevi spordiväljale õige noorukesena ja üllatas kohe harukordse teivashüppe saavutusvõimega. Ligi 3 meetrit paariteistkümmne aastana, seda ei juhtu sagedasti. Tema järjekindlat teivashüppe arenemist on takistanud paarikordne käeluu murdmine. Kuid praegu on Eesti rekord ikkagi tema nimel. Teivashüppe kõrval on tal teised hüpped rahvusvahelise kõrguseni arenenud, nagu kõrgus, kaugus ja kolmik. Kõrgushüpe on saanud koguni tema hiilgealaks — 182,5 ts. räägib juba ise enese eest. On sportimise kõrval tublisti vuhkinud ka õppetööd teha ja rekordilise kii-

rusega Tartu ülikooli lõpetanud. Parim Eesti üliõpilassportlane.

Johannes Villemson.

Põline spordi eestvõitleja. Esimene Eesti suurmeister kergejõustikus. Tema oli see, kes 1913. aastal esimese eestlasena Venemaa rekordi (1500 mtr. jooksus) saavutas. Tema kaunile eeskujule järgnesid varsti huljana teised. Praegu omab kõige arvukamal määral Eesti rekorde kergejõustikus.

Peale tegeliku sportimise on ta ääretu hulga väärtuslikku tööd teinud Eesti spordiliikumise organiseerimisel, tegutsedes pea kõigis meie olemasolevates liitudes ja oma rikka praktikaga seal suurt tulu tuues.

Harald Kaarmann.

Väärivalt võitnud publiku sümpaatiat, kui kindlavõimelisem jalgpallimees, kes oma kohta alati tarviliselt täitnud. Hooaja lõpul juhtinud kaks korda kaptenina Eesti rahvusmeeskonda ja viib loodetavasti ka eeloleval kevadel meeskonna uuesti võistlustesse, et lunastada möödunud „musta hooaja“ vekslid.

Seni olnud parem half-back, kuid suurt energiat näidanud ka forvardina, kellena ta edaspidi lubab kujuneda väljapaistvam väravakütt.

Läti-Eesti maavõistlused raskejõustikus.

1924. a. maavõistlused peetakse tänava märtsis ja aprillis: maadluses Riias ja tõstmises-poksis Tallinnas.

Spordiliikumise elustamiseks on kaaluva tähtsusega rahvusvahelised võistlused. Kuna suvespordis — jalgpallis ja kergejõustikus — rahvusvahelised suhted meil võrdlemisi elavad ja tihedad, on need raskejõustikus püsinud lapsekingades. Ainult paar paremat meest on meil harilikult talve jooksul pääsnud üle lähe Soome või teise naaberriigi pealinna Riiga võistlema ja samapalju mehhi on sealt meile hooaja jooksul vastukülaskäike teinud. Sarnane olukord ei tööta loomulikult palju head. Asjasse on tarvis parandust tuua elavama läbikäimise loomise näol.

Ekraveliit on rahvusvaheliste suhete loomist mitmekülgselt kaalunud ja algul sobivamaks pidanud elavamat ühendust luua endi naabritega, mis meil kõige hõlpsamini teostatav. Seejuures on maavõistluste vorm, mis viimasel ajal üli populaarne, kõige otstarbekohasemana leitud.

Soome on meist maadluses võrratult kõrgemal tasapinnal, poksis ka vast veidi meist parem, kuid tõstespordi täielik puudumine seal, tõmbab kriipsu läbi muidu sellest nii meelitatavast ettevõttest. Tuleb jääda tihedate sidemete loomise juure Läti, kes kõigel kolmel nimetatud alal meiega enam-vähem ühetugevune ja õige pinevat konkurentsi võib pakkuda. Ka aineliselt koormab Läti sportlaste küllakutsumine ja vastusõitmine vähem.

Juba novembris esines Ekraveliit Läti raskejõustiku liidule maavõistluste korraldamise ettepanekuga. See kaalus küsimust igakülgselt ja esines hiljuti vastuseks juba õige põhjalikult väljatöötatud

võistluste korraldamise kavaga. Tema peajooned on järgmised:

Raskejõustiku maavõistlused Läti-Eesti vahel, mida 1 kord aastas, vaheldamisi kumbagi riigi pealinnades peetakse, koosnevad erivõistlustest maadluses, tõstmises ja poksis. Seejuures peetakse igakord tõstmine ja poks koondatult ühes pealinnas ja maadlus eraldi teises. Järgmisel aastal vahelduvad nende pidamise kohad, nagu juba eelpool tähendatud.

Võistlused peetakse rahvusvaheliste määruste järel, ühes nende paranduste ja täiendustega, mis Pariisis olümpia mängude puhul peetud kongressidel vastu võetud.

Võistlustest võivad osa võtta ainult asjaarmastajad, iga võistlusliigi eriklassis 2 võistlejat, kusjuures neile reserv võib määrata.

Möödunud 1924. aasta kohta ei ole soovitatav võistluste pidamata jätta. Need leiaksid aset maadluses märtsikuul Riias ja tõstmises-poksis aprillis Tallinnas. 1925. aasta maavõistlus tuleks pidamisele tänava novembris ja detsembris ümberpöörduvalt.

Sõit maavõistlustele sünnib võistlejaid saatva ja nende ülevallpidamine võistluste ajal võistlusi korraldava rahva kulul.

Kohtumikkude arv võistlustel on ühesuurune kumbagilt poolelt, ülemikohtunik nimetatakse võistlusi korraldava liidu poolt. Jury-d'appelle (protestikomisjon) töötab samadel tingimustel. Protestid antakse komisjonile 24 tunni jooksul, juure lisades 2 dollari.

Tõsteabinõuks on Berg-kang, maadlus-

mati minimaalmõõt 5×5 mtr., poksiringsil samuti.

Auhinde antakse välja iga võistlusliigi eriklassis 3. Peale selle on soovitatav üldisi eriauhinde kas üksikutele võistlusliikidele või kogu maavõistlustele välja panna. Neid oleks tarvis lõpuliikluseks omandamiseks rahvusl kas 3 korda järjestikku või 5 korda vaheldamisi võita.

Ekraveliit aktsepteeris oma viimasel koosolekul Läti raskejõustiku liidu poolt väljatöötatud tingimused täielikult ja otsustas võistluste pidamiseks järgmised tähtpäevad ette panna: **maadlusvõistlusteks 14. ja 15. märts Riias ja tõste-poksvõistlusteks 25. ja 26. aprill Tallinnas.** On loota, et need tähtpäevad ka lätlastele vastuvõetavad on.

Ekraveliit poolt Eesti edustajate väljavalikuks erilisi katsevõistlusi ei korraldata, nendeks jäävad Eesti vastavad võistlused, mis peetakse maksvate määruste järel: poksis esimesel veebruarikuul pühapäeval, maadluses esimesel märtsikuul pühapäeval ja tõstmises kolmandal märtsikuul pühapäeval.

Nagu eeltoodust näha, soovivad järelejäädud raskejõustiku kuud laialdast tegevust. Vanadel veteraanidel, kes veel mitmed olümpia mängude roidumust puhkavad, on praegu ülim aeg virguda ja süstemaatiliselt treeningut käsile võtta. Loodame, et ükski meie nimekamatest raske-sportlastest ei puudu esimesel Läti-Eesti raskejõustiku maavõistlusel.

Voldemar Väli,

meie sulgkaalu maadlusmeister, sõitis läinud laupäeval Soome võistlema. Väli kaevatseb seal mitmed võistlused kaasa teha.

A. Kukk ja R. Loo,

meie tuntud raske- ja poolraskekaalu maadlajad, võistlevad lähemal ajal Rootsisis ja Norras.

H. Küttim,

üks meie parematest kiirjooksjatest, asub praegu Pariisis. Ta astus seal ühe suurema spordiklubi liikmeks ja saab eeskujuliku treeningut vilunud jõudude juhatusel. Küttim on oma ande poolest juba välja paistnud ja teda tahetavat kutsuda nim. klubi poolt ettevõetavale võistlusturneele Egiptusse.

Kergejõustiku sisevõistlustel,

mida HKV Helsingis enne jõulu korraldas, on O. Roschier näidanud järgmisi häid saavutusi: hoota kaugus 305,5, hoota kõrgus 130 ja hoota kolmik 919.

Frankfurt am Maini töölisolümpiaadist osavõtuks on Soome parlament töölist-spordiliidule määranud 300.000 Smk. Ot-sus tehti 111 häälega 72 vastu.

R. Halme tagajärge 100 meetris 10,6, mida see jooksis läinud suvel St. Gaudens'is, ei tunnustata Soome rekordiks, kuna võistluste ajamõõtjate kohta Prantsuse kergejõustiku liit ei ole usaldustunnistust annud.

A. Stenroosile on ettepanek tehtud Ameerikasse veebruari kuus võistlema sõita. Stenroos kavatseb veel eeloleva suve võistelda ja siis 2 aastat puhata. Tulevaks olümpiaadiks lubab ta aga ennast jälle vormi ajada.

1924. a. jalgpalli maavõistlused.

Ülevaade.

Aasta jooksul peetud 96 maavõistlust. — Kuude järele kõige rohkem mais — 23, kõige vähem juulis — 1. — Maadest pidanud maavõistlusi kõige rohkem Rootsi — 15.

Jaanuar:		15. Rootsi—Daani, Kopenhaagenis, 3:2
13. Saksa—Austria, Nürnbergis, 4:3	15. Türgi—Soome, Helsingis, 4:2	
13. Prantsuse—Belgia, Pariisis, 2:0	19. Türgi—Eesti, Tallinnas, 4:1	
20. Austria—Itaalia, Geenuas, 4:0	22. Austria—Egüptus, Viinis, 3:1	
Veebruar:		22. Türgi—Läti, Riias, 3:1
10. Austria—Jugoslaavia, Agramis, 4:1	22. Poola—Soome, Varssavis, 1:0	
17. Ungari—Belgia, Brüsselis, 1:0	29. Rootsi—Egüptus, Stokholmis, 5:0	
17. Wales—Shoti, Cardiffis, 2:0	29. Poola—Türgi, Lodsis, 2:0	
Märts:		Juuli.
1. Shoti—Iiri, Glasgows, 2:0	29. Rootsi—Soome, Helsingis, 7:5	
3. Wales—Inglise, Blackburnis, 2:1	August.	
9. Itaalia—Hispaania, Milanos, 0:0	16. Prantsuse—Inglise, Pariisis, 2:0	
22. Shveits—Prantsuse, Genfis, 3:0	16. Läti—Leedu, Kärnases, 4:2	
22. Inglise—Wales, Laududnos, 2:1	24. Norra—Soome, Helsingis, 2:0	
25. Wales—Iiri, Belfastis, 1:0	24. Leedu—Eesti, Tallinnas, 2:1	
25. Belgia—Holland, Amsterdams, 1:1	31. Rootsi—Saksa, Berliinis, 4:1	
Aprill:		31. Ungari—Poola, Budapestis, 4:0
6. Ungari—Itaalia, Budapestis, 7:1	31. Tsh.-Slov.—Rumeenia, Praagas, 4:1	
12. Inglise—Shoti, Londonis, 1:1	September.	
21. Saksa—Holland, Amsterdams, 1:0	14. Soome—Eesti, Helsingis, 4:0	
27. Belgia—Holland, Antverpenis, 1:1	14. Austria—Ungari, Viinis, 2:1	
Mai:		21. Argentiina—Uruguai, Montev., 1:1
4. Austria—Ungari, Budapestis, 2:2	21. Rootsi—Norra, Stokholmis, 6:1	
18. Schweits—Ungari, Zürichis, 4:2	21. Ungari—Saksa, Budapestis, 4:1	
18. Rootsi—Poola, Stokholmis, 5:1	24. Daani—Norra, Kristiaanias, 3:1	
18. Inglise—Prantsuse, Pariisis, 3:1	28. Argentiina—Uruguai, Buenos-Ayres'is, 2:1	
21. Austria—Rumeenia, Viinis, 4:1	28. Tsh.-Slovakkia—Jugoslaavia, Agramis, 2:0	
22. Austria—Bulgaaria, Viinis, 6:0	Oktoober.	
25. Itaalia—Hispaania, Pariisis, 1:0	5. Belgia—Luksemburg, Mechelms, 4:1	
25. Ameerika—Eesti .. 1:0	11. L.-Aafrika—Inglise, Southamptonis, 3:2	
25. Tsh.-Slov.—Türgi .. 5:2	12. Daani—Belgia, Kopenhaagenis, 2:1	
25. Shveits—Leedu .. 9:0	12. Argentiina—Paraguay 0:0	
26. Ungari—Poola .. 5:0	18. Läti—Eesti, Riias, 2:0	
26. Uruguai—Jugoslaav. .. 7:0	19. Uruguai—Paraguay 3:1	
27. Prantsuse—Läti .. 7:0	26. Inglise—Iiri, Liverpoolis, 3:1	
28. Shveits—Tsh.-Slov. .. 1:1	26. Argentiina—Tshiili 2:0	
28. Holland—Rumeenia .. 6:0	November.	
29. Uruguai—Ameerika .. 3:0	1. Holland—L. Aafrika, Amsterdams, 2:1	
29. Rootsi—Belgia .. 8:1	9. Inglise—Iiri (amatöörid), Belfastis, 3:2	
29. Iiri—Bulgaaria .. 1:0	9. Austria—Rootsi, Viinis, 1:1	
29. Egüptus—Ungari .. 3:0	9. Uruguai—Argentiina, Montevideos, 8:1	
29. Itaalia—Luksemburg .. 2:0	11. Belgia—Prantsuse, Brüsselis, 3:0	
30. Shveits—Tsh.-Slov. .. 1:0	13. Rootsi—Tirool, Innsbrukis, 1:1	
30. Uruguai—Prantsuse .. 5:1	16. Rootsi—Itaalia, Milanos, 2:2	
30. Rootsi—Egüptus .. 5:0	23. Itaalia—Saksa, Duisburgis, 1:0	
Juuni.		26. Inglise—L.-Aafrika, Tottenhamis, 8:0
2. Holland—Iiri, Pariisis, 2:1	Detsember.	
2. Shveits—Itaalia, Pariisis, 2:1	8. Inglise—Belgia, Londonis, 4:0	
3. Ungari—Prantsuse, Havre'is, 1:0	14. Saksa—Shveits, Stuttgartis, 1:1	
3. Iiri—Eesti, Pariisis, 3:1	21. Hispaania—Austria, Bartseloonas, 2:1	
5. Shveits—Rootsi, Pariisis, 2:1		
6. Uruguai—Holland, Pariisis, 2:1		
8. Holland—Rootsi, Pariisis, 1:1		
8. Ameerika—Poola, Krakovis, 3:2		
9. Rootsi—Holland, Pariisis, 3:1		
9. Uruguai—Shveits, Pariisis, 3:0		
15. Saksa—Norra, Kristiaanias, 2:0		

Arne Borg,

Rootsi ujuja, lõpetas 1924. a. kahe ilmarekordiga. Sõidab lähemal ajal võistlusreisile Ameerika.

Ungari rahvusmeeskond Tallinna?

Peale meie hiljuti toodud uudisteate, et Rootsi jalgpalli rahvusmeeskond eeloleval hooajal Tallinnas Eesti vastu esineb, võime nüüd samalaadilise teate tuua Budapesti - Tallinna linnavõistluse kohta Tallinnas.

E. Spordilehe poolt Ungarist saadud teate järele on Ungari jalgpalliliit oma rahvusvaheliste kohtamiste termiinilehe eelolevaks hooajaks kokku seadnud järgmiselt: 18. jaan. Ungari — Itaalia Milaanos; 25. jaan. Budapest — Sevilla Sevillas; 3. mail Ungari — Austria Viinis; 21. mail on 3 matshi: Ungari — Belgia Budapestis, Budapesti 2. klass — Viini 2. klass Budapestis ja Budapest — Dresden Dresdenis.

5. juuli on reserveeritud kohtamiseks Poolaga Krakovis ja peale selle maavõistlus Rootsiiga Stokholmis. Sama teekonna kavasse on ungarlaste poolt meie võimaliku soovivalduse korral ette nähtud Ungari — Eesti maavõistlus Tallinnas.

Usume, et meie selle uudise ka jalgpalliliidule esimesena toome. Ajal, kus välismail eeloleva hooaja võistluste termine kindlaks määratakse, puhkab meie jalgpalliliit kõige rahulikumalt ja ei taha vähematki vaeva näha meie eeloleva hooaja rikkastamiseks ja tähtpäevade kindlaksmääramises, kuna „aega on!“

Millest on tingitud mõne sporflase silmatorkav edu?

Shokolaadi järjekindlast farvitamisest.

First Vienna Football-Club, Austria, varem jalgpalliklubi, on praegu raskes seisukorras. Ta meeskond oli mõne aasta üks Viini kõige kuulsamatest. Ühes majanduslike raskustega, mis professionaalsim Austrias kaasa toonud, on Vienna Viini esivõistlustel praegu kaheksandale kohale langenud. Vienna tervendamisele on asunud Austria jalgpallikindral Hugo Meisl. Käeolevast aastast peale tugevneb Vienna meeskond kuulsate ungarlaste vendade Konrad'idega, kes seni Viini Amateure meeskonnas mängisid.

Suurim tõste.

Rigoulot põrustanud Gässleri ilmarekordi.

Ilmarekord kahe käega tõukamises, mida tuleb nimetada maailma suurimaks tõsterekordiks, on põrustatud. Senine rekord, püstitatud sakslase Gässleri poolt 28. jaan. 1912. a., püsis 12 aastat ja näis kuini viimase ajani ületrumpamatuna. Gässleri rekord oli 151 kg. (9 p. 8,44 n.).

Uue ilmarekordi seadjaks on prantslane Charles Rigoulot, kes oma 21-aastase vanaduse juures kiirelt on tõusnud nimekaks tõstjaks.

Attaak suurrekordi vastu oli määratud 21. detsembriks. Rekordi seadmiseks korraldas L'Haltérophile Club de Paris Japy gümnaasiumis sel päeval erilised tõstevõistlused. Selleks ajaks oli Prantsuse spordipresse Gässleri rekord juba ette surnuks kuulutanud ja spordi mätseenidelt olid valmis arvukad kingitused nüüd suurrekordi omajaks tõusnud Charles Rigoulot'le.

Rekordi sündimisele oli ilmunud suur pealtvaatajate hulk. Kaastõstjateks Rigoulot'le olid Prantsuse paremad raskekaallased Louis Dannoux ja Binacchi. Kangil oli raskus, mis ülekäiv Gässleri rekordist. Esimene katse ebaõnnestub, mille järele saali jääb rahutu vaikuis. Teisel katsel tõuseb kang ja jääb sirgetele kätele, mil ülevallhoidmise järel kõlab kohtuniku „Bon“. Puhkevad ovatsioonid ja kaelustused Rigoulot' isalt ja sõpradelt. Kang kaalutakse, kus selgub täpne raskus: 152,5 kg. (9 pd. 12 naela). Uue ilmarekordi väljakuulutamisel tõuseb uus aplaus.

Uus rekord on prantslaste suurim uhkus. Ta rekordi mõju ei jäänud homseta.

Charles Rigoulot.

Austuskinkidele järgnesid uuele ilmarekordimehele mitu päeva kestnud austusavaldused pidulikkude vastuvõtmiste näol jne.

Prantslased arvavad, et kui nemad Rigoulot suursaavutusest, mis juba ametlikult kinnitatud, on rahuldatud, siis Rigoulot ise mõtleb seda „teha veel paremini“.

Esiatgu algab Rigoulot võistleva raskejõustiku kõrval ka kergejõustikus — kuulitõukes, milles ta senine parem saavutus on 12,70 mt.

jäi andmata. 2:1 Hispaania võiduks jäi maavõistluse lõputagajärjeks.

Tagasisõidul pidas Austria meeskond Veneetsias linnavõistluse Viin—Veneetsia, mille austrialased võitsid 6:1 (1:0).

Inglise liiga võistlustel

on praegu esikohal West Bromwich Albion 32 punktiga. West Bromwich Albioni viimane võit oli 2:0 Notts County üle. Huddersfield Town, kes mängis 0:0 Newcastle United'i vastu, seisab 30 punktiga teisel kohal. On alanud võistluste teine ring, mille puhul on huvitav märkida meeskondade vormi muutust. Bolton Wanderers võitis nüüd Tottenham Hotspuri 3:0, kuna mõni kuu tagasi esimesel kohtamisel sama vahekorraga lüüa sai.

Pariisi linnameeskond on Põhja-Prantsust võitnud 4:2 (2:0).

Jugoslaavia rahvusmeeskond on Belgradis võitnud Budapesti FTC 3:1 (2:0).

I. F. C. Nürnberg võistles 25. dets. oma kodulinna 5000 pealtvaataja ees Praaga DFC vastu 1:1 (0:1).

Agrami Gradjansky, Jugoslaavia meistermeeskond võitis Leipzigi sealset Spielvereinigung'i, kes Kesksaksa meister, 4:2. Münchener Wackerile kaotasid jugoslaavlased hiljem 1:2 (1:2).

Frankfurt am Mainis võitis Budapesti Vasas Frankfurdi Eintracht 4:3.

Bremeri Sportverein on Hispaanias Sevilla meeskonnale kaotanud 1:6. Teine võistlus lõppes 2:2, peale seda kui Hispaania vahekohtunik oma kaasmaalaste heaks määras 3 kahtlast penaltit.

MTK, Budapest, võitis Zürichi Young Fellows'i 5:0 (3:0).

Simmering, Viin, võitis Shveitsis Genji F. C. Servette'i 1:0 ja kaotas penaltit läbi Young Boys vastu 0:1.

Linnavõistlustel Saksas mängisid Hamburg — Hannover 5:1 ja Königsberg — Danzig 2:1.

Itaalias olid jõulu ajal võidukalt küllas Viini meeskonnad. Rapid võitis F. C. Torino 5:2; Amateure — Milan-Club 3:1 ja Internazionale 5:0.

Göteborgi Kamraterna on jõulu ajal oma Hispaania reisil F. C. Barcelonale esimese mängu kaotanud 0:3 ja teise võitnud 2:1.

F. C. Barcelona ja DFC Praaga mängisid 28. dets. Bartseloonas 0:0.

MTK, Budapest, võitis Saksas Dresdeni Guts Muthsi 1:0 ja Leipzigi Spielvereingungi 5:1.

Orth ei ole professionaal. Ungari jalgpalliliit on Austria liidule teatanud, et Orth'il oli küll tehtud leping palga saamiseks Viini Vienna meeskonda astumise puhul, kuid et Orth Viennasse ei läinud, siis ei ole ta ka professionaal.

Vahekohtunikude kinnitamine on sisse seatud Prantsusmaal sealse jalgpalliliidu poolt. Põhjust selleks on annud viimase aja sündmused, mis vahekohtunikudele ähvardasid kujuneda kõige ebamugavaimaks.

Chicago ülikool on oma jalgpalli hooajaga täiesti rahul. Kaheksal meistrivõistluste mängul oli 245.000 pealtvaatajat, üle 20.000 enam kui läinud aastal. Sissetulekut hinnatakse ½ miljoni dollari peale, millest pool puhtaks ülejäägiks.

Jalgpall.

Amatõrismi uurimine.

Eestisse amatõrismi uurijaks Zetnarovsky (Poola).

Amatõrismi mõistest arusaamisest ja selle tarvitamisest üksikutele maadel on FIFA (rahvusvah. jalgpalliliidu) amatõrismikomisjon tarvilikuks pidanud otsekohesteid andmeid saada. Selleks on reale tuntud jalgpallitegelastele ülesandeks tehtud neile äramääratud maades küsimuse kohta uurimist ette võtta, mis FIFA'le oleks materjaliks edaspidisel amatõrismi küsimuse otsustamisel.

Nimetatud isikud on: Rootsi, Norra, Daani ja Soome jaoks A. Johansson (Rootsi); Egiptuse, Bulgaaria, Jugoslaavia, Türgi ja Rumeenia jaoks Graf (Jugoslaavia); Prantsuse, Belgia, Inglise, Iiri, Hispaania ja Hollandi jaoks de Vienne; Shveitsi, Austria, Saksa, Ungari ja Itaalia jaoks Hugo Meisl (Austria); Läti, Eesti, Leedu ja Poola jaoks Zetnarovsky (Poola); Kaanada ja Ameerika jaoks Peel (Ameerika).

Uurimisaruanded peavad sisaldama andmeid olukorra kohta kuni 1. jaanuarini 1925. a. Märkimisväärt on, et Lõuna-Ameerika jaoks ei ole nimetatud ühtki „eriteadlast amatõrismi uurimiseks“.

Hispaania—Austria 2:1.

Zamora erakordne töö aitas oma meeskonna võidule.

Hispaania—Austria maavõistlus peeti 21. dets. Bartseloonas 25.000 vaimestatud pealtvaataja ees. Olgugi et austrialased olid igas meeskonna liinis hispaanlastest paremad ja näitasid prätssi madalsöödu mängu, tulid hispaanlased võitjaks. Hispaanlastel oli suurem hoogsus ja paremus peamängus, kuid suur osa võidust jäi veel Hispaania rahvusväravavahi Ricardo Zamora teeneks. Hispaanlased, kes ise tunnustavad, et parem meeskond sai lüüa, on oma võidust siiski suurelt rahuldatud. Mängukäik oli järgmine: Esimene värav Hispaania heaks langes juba 4-nda minutil Juantegui kaudu. Väike Austria tseentriforward Horvath, kes oli üks parematest väljal, tasus selle 31. minutil. Teine poolaeg olid austrialased täiel pealetungil ja Hispaania kaotus rippus juuksekarva otsas, kuid Zamora blokeeris palle, mis näisid püüdatutena. Nelj minutit enne lõppu sai Hispaania Samitier pealöögist ootamatult võiduvärava. Peatselt selle järel oli Austria forvard Schierl ükski Hispaania värava ees, kuna Zamora oli väravast väljas. Schierl tegi pealöögi, mille Hispaania kaitsja Otero veel ainult käega suutis tõrjuda. See sündis aga ni ruttu, et kohtunik Barette (Belgia) seda ei näinud ja penalty Austria heaks

Viies: G. Lurich.

Poks.

Kuidas Dempsey treenerib.

Dempsey, kelle silmapiirile viimasel ajal rohkelt ilmameistri-aspirante ilmunud, on „New York Herald'i“ kaastöölisele intervjuu annud, mis mitmeti huvitav. Ta vallgustab ilmameistri eluviise, treeningut ja vaadet tõusvate suuruste kohta.

„Vormi tõus ei ole kunaski raske, kui võistluste vahepeal ka ikka enese peale rõhku pannakse,“ arvab Jack. „Ma ei ole praegu vormis, kuid olen sarnases füüsilises seisukorras, et iga minut võin treeningut alustada. Igaüks teab, et kui ta treenerima hakkab ja füüsiliselt selleks momendil kohane ei ole, ta kokku langeb. Ma hoian kogu aeg ikka oma kaalu kergena, musklid lõdvad ja südame, kopsud ja kõhu korras.“

Kui ma treenerima hakkam, juhin ma oma tähelepanu tervena kiiruse arendamisele, distantsi võtmisele, ja löögijõu ja vastupidavuse suurendamisele.

Treenerimise puhul elan ma kui iga sportlane, kes „fit“ soovib olla. Ma sooritan omi harjutusi korralikult igal hommikul, käin palju, söön palju ja püsin nii palju värskes õhus kui vähegi võimalik. Mul ei ole kindlaid tunde magamaheitmiseks ja ülestõusmiseks, hoolitsen aga selle eest, et küllaldaselt magada saan.

Kui ma mõni õhtu seltskonnas viibin ja enne hommikut magama ei pääse, lähen ma järgmise õhtu juba kell 10 magama. Vahel ei ole see loomulikult võimalik, ja mul tuleb 4—5 ööd järjest hilja üleväl olla. Selle järel aga puhkan ma siis järgmised päevad rohkelt, ja kui ma ennast halvana

tunnen, teen ma 8 päeva järjest spordikoolis kergeid harjutusi.

See terake poksi, mida ma näitelaval esitan, ei oma võistluse vastu valmistamiseks mingit tähtsust, kuid hõlbustab mul konditsioonis seista. Kui mu lavakontrakt möödub, lähen ma jälle lääneriikidesse ja veedan ühe kuu ühes Kolorado farmis. Ma käin seal jahil, ja see soodustab mul paremasse vormi tõusta, kui ma praegu olen.“

Intervüeerija: „Palju tarvitate Teie aega võistluse vormi saavutamiseks?“

Dempsey: „Umbes kolm kuud. Esimesed neli nädalat puhkan ma ainult ja teen väikseid käike mägedesse, kuni ma ennast täielikult jõuküllasena tunnen treeningu alustamiseks. Siis algab töö, esiteks tasa, siis ikka tugevamini; kolmanda kuu lõpul olen ma valmis iga poksija vastu välja astuma. Ma võiksin ka loomulikult kolme nädalaga vormi tõusta, kuid see treeninguviis ei meeldi mulle ja ma olen õnnelik, et mul teda polle vaja tarvitada. Kui ma nõõride vahelt poksiringi poen, pean ma omas parimas vormis olema, niihästi oma tervet jõudu kui ka kiirust ker-

Kuues: H. Tammer.

gusega valitsema, ja ma ei suudaks seda tõesti mitte, kui ma ettevaatlikult temaga enne tugeva tempo võtmist ümber ei käiks.“

Intervüeerija: „On Teil juba mõni matsh oodata?“

Dempsey: „Ei. Kuid ma soovin, et mõni peatselt tuleks. Samuti näeiks ma heameelega sissetulekuid nendest endises suuruses.“

Intervüeerija: „Mida peate Teie oma väljakutsujatest?“

Dempsey: „Minu arvates on nad kõik üheväärilised. Head, kuid ilma erilise edukuseta.“

Intervüeerija: „Keda kohtaksite Teie meelsamini?“

Dempsey: „Kes suurema arvulise publiku kokku tõmbab. Sarnast meest vajan ma. Kuidas ta nimi, see on mulle ükskõik.“

Ilmameistri maalt.

Ameerika sündmused.

Ameerika klassilises võitluskoahas — New-Yorgi Madison Square Gardenis oli jõulu eel kohtamine Tom Gibbonsi ja neeger Kid Norfolk'i vahel. Võistlust oodati pinevusega, kuna Gibbons varemalt Dempseyle 15 roundi vastu pidanud ja Norfolk omalt poolt viimasel ajal võidust võidule rutanud ja teiste seas neeger Battling Siki't mängides võitnud. Võistlusele oli ilmunud 13.000 pealtvaatajat, selle hulgas arvukalt neegreid. Kuna võistlusõhtu oli korraldatud heategevaks otstarbeks, said 8 poksijat (õhtu kavas oli 4 matshi) ainult 52.600 dollarit (20 miljoni m. ümber), mis Ameerika poksilude kohta vähe. 46.000 dollarit läks jõulukinkideks vaestelastele.

Kid Norfolk algas täie kindlusega, kuna asjatundjad, kes Gibbonsi treeningutööd jälginud, seda kõrgeks ei pidanud. Ajalehed kinnitasid, et Norfolk kogu oma raha oma võidu peale kihlvedude näol mängu oli pannud. Gibbons võitles aga meisterlikult. Ta nägu oili liikumatu kui mask ja käed töötasid masinatena. Neeger kargas kummipallina ringi, kuid see ei aidanud. Külmavereliselt ja läbi mõeldult langes löök löögi järele neegri mustale kehale ja pumpas sellest jõu välja. Viimendal roundil kargas Gibbons kassina Norfolk'i juure, raske löök ja neeger rullus põrandale. Vahekohtunik alustas lugemist, kuid samas kõlas gong. Kuuenda roundi teisel poolel oli Norfolk uuesti maas, tõusis aga uuesti üles, kuid siis katkestas kohtunik selle tasavägiseta võitluse.

Gibbons näitas sel võistlusel uuesti, et ta on maailma parim poolraskekaallane. Ameerika lehed märgivad, et kui Gibbons omal ajal Dempsey vastu samat võitlust oleks näidanud kui Norfolk'i vastu, siis Gibbons ka Dempsey oleks võitnud. Gibbons on 32 a. vana ja nelja poja õnnelik isa.

(Järg 8. leheküljel.)

Seitsmes: A. Lass.

Kaheksas: V. Ever.

(7. lehekülje järg.)

Kui neegritest pealtvaatajad Gibbons-Norfolki võitluse järele täiesti vaikseks jäid, siis tuksus nende süda järgmise matshi järel jälle ülevoolavalt. Lõuna osariigist Georgiast on New-Yorki tulnud neeger, kes kannab kõlarikast nime Tiger Flowers. Ta on juba saanud kõigi keskkaallaste hirmuks. Et talle kord väärilist pähklit hammustada anda, seati Tiigrile vastaseks keskkaalu endine ilmameister Johnny Wilson, kes praegusele ilmameistrile Harry Greb'ile viimati ainult napilt punktidega kaotas. Lühikeselt ja hästi — neeger hakkis Wilsoni kohe sedavõrd läbi, et kohtunikul juba kolmanda roundi järel võistlus tuli katkestada Tiigri võitjaks tunnistamisega. Neegri ülekaal oli sedavõrd võimakas, et tasavägisest võitlusest varjugi ei olnud. Selle võitluse järel ei ole Tiigril enam palju vastaseid, kes teda ilmameistri tiitlist eemal suudaks hoida.

Luis Firpo Euroopas.

New-Yorgist aurik France'il teele asudes jõudis kuuluse Argentiina poksija Luis Angel Firpo Euroopa mandrile, kust ta transatlantika kiirrongil 23. dets. Pariisi Saint-Lazare'i jaama jõudis.

Firpo ilmus Ameerikast Pariisi üksinda, käed palitu taskutes, kuna kuulsat meistrit võttis vastu ainult L'Auto esitaja, kes sellest ainukesena teada oli saanud.

Firpo kujutab endast armastusväärset meest, kes kaalub 101 kg. ja 29 a. vana. Ta siluett tuletab meele Jack Dempseyt.

Turist...

Euroopa kavatses Argentiina meister jääda 5—6 nädalat. Ta võtab ette autoreisi mööda kontinenti ja külastab Amsterdamit, Berliini, Viini, Triesti, Veneetsiat, Rooma, Geenuat, Bartseloonat, Madridi, Lissaboni ja Pariisi.

Firpo on suur autoharrastaja.

Firpo kõneleb oma võitlustest ja vastastest.

„— Võitlus, millest ma kõige enam kahju tunnen, oli Dempsey vastu. Ma lõin Dempsey esimesel roundil ringist välja, ta oli lõõgist täiesti „groggy“.

Kuid teisel roundil oli Dempsey täiesti toibunud ja ma kaotasin. Kui ma Demp-

seyt veel kohtan, see oleks 1926. a. peale mu loodetavat võitu Gibbonsi üle, loodan olla õnnelikum — vaatamata asjaolule, et Dempsey on kohutav vastane.

„— Missugune on teie arvamine maailma raskekaallastest?

„— Minu arvamisel on praegu paremuse järjekord: Dempsey, Harry Wills, Tom Gibbons ja Jack Renault. Aprillis kohtan ma New-Yorgi Madison Square'is ühte neist viimastest.

Pariisi elama asus Firpo ühte suurde Champs-Elysées' võõrastemaija — samasse, kus viibib poksi ilmameister sulgkaalus Johnny Dundee.

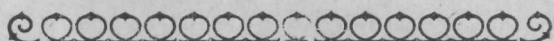
Hispaania puurauja Paolino, kellel käesoleval aastal ees seisab võistlus Dempseyga, seisis 20. dets. Pariisis Belgia raskekaalu meistri Humbecki vastu. 4-ndal roundil andis Paolino Humbeckile tugeva uppercuti, mille järele Humbeck alla andis. Selle tõttu tunnistati Paolino võitjaks, kuna võistlus kuni katkestuseni läks kaunis tasakaalukalt. Kohtunikuks võistlusele G. Carpentier.

Francis Charles, Prantsuse keskkaalu meister, kes uue Euroopa meistri itaallase Bruno Frattiniga viimati viigile võistles, on Frattinile uuesti teinud ametliku väljakutse võistluseks tiitli peale.

Ermin'o Spalla väljakutse Dempseyle võistluseks ilmameistri tiitli peale on rahvusvahelise poksiliidu poolt kinnitamata jäetud. Liit leidis, et Dempseyl on väärilisemaid vastaseid, kuna Euroopas jälle rida melji on, kes kannatamatult ootavad võimalust pealetungiks Spalla Euroopa kõigi kategooriate meistri tiitlile.

Euroopa esivõistlused amatöörpoksis tulevad korraldusele käesoleva aasta mais Stokholmis.

Belglane Piet Hobin, Euroopa meister kerge-keskkaalus, on Milaanos oma tiitlit kaitsenud Itaalia meistri Bosisio vastu. Võistlus lõppes 20 roundi järele viigiga.

Rätsepatarvete kauplus

Tallinnas, Suur Karja tän. nr. 10, telef. 974.

Juhin tähelepanu, et on kohale jõudnud:

latsi siid, lasting serge.

Peale selle soovitame ladust

ülrikonna- ja palituriit.

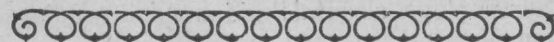
Nööpe igas suuruses, haake

:- ja snalle jne. :-:

Müük suurel ja väiksel arvul.

Aupaklikult

S. S. Orloff.

Paremad tarvisminevad

jalanõud

on saadaval

O. Kirusk'i kaupluses,

D. Karja tän. 5, Tallinnas.

Kodumaalt.

3. üleriikline võimlemis-õpetajate kongress.

Kongress peeti 3. ja 4. jaan. Tallinnas. H. Pajo referaadis „Võimlemise mängud Inglise koolides“ toob näiteid Inglismaalt ja soovib kongressile, et Eesti koolides suuremat tähelepanu juhitaks mängudele ja spordile.

K. Saar märgib referaadis „Kehakasvatusest alg- ja keskkoolides“ ühe puudusena meie võimlemisõpetajate nõrka ettevalmistamist.

J. Adamtau referaadis „Kuhu peaksid sihtima kehakultuuri juhtijad“ märgib, et tuleb rohkem tähelepanu pöörata sisemaale, kus spordist väga huvitatud ollakse, kuid puudust tuntakse juhtidest.

H. Kompus referaadis „Rütmiline võimlemine koolides“ soovib rütmilist võimlemist kui ühte ergukava kasvatusabinõu. Lõpul soovib kutsuda välja maalt rütmilise võimlemise jaoks õppejõu, kuna see astuks tegevusesse konservatooriumis.

R. Vichman esitab referaadi „Võimlemise õpetaja eriharidus“ järele resolutsiooni, milles soovitatakse kiiret kehakultuuri kõrgema õppeasutuse asutamist.

A. Rosenbergi poolt esitatud spordimärgi eelnõu koolide tarvis läheb komisjoni, kus ta vastu võeti.

Dr. M. Püümani referaadi aineks on „Võimlemise ruumid“. Võetakse vastu resolutsioon, milles rõhutatakse võimlemisväljade hädatarvilikkust koolide juures, kuna see märksa odavam kallite sisseadetega võimlemissaalide ehitamisest. Tunnistatakse vajadust pidada võimlemistunde rohkemal määral vabaõhus.

Uus võidusõidupaatide tööstus Tartus.

Tartus on J. Källissaare, A. Niguli ja A. Reederi rõõmustaval algatusel ja juhtimisel avatud võidusõidu paatide valmistuse tööstus, mis tootab tuua elavust Eesti sõudesporti.

Uus tööstus pakub esimest paremust oma hindadega, mis meil seni tarvitusel olnud Saksa paatide omadest tuntuvalt kättesaadavamad. Kui üks Saksa skuller, mille ehitusviis ei ole pealegi kuigi kõrge kvaliteediga, maksab praegu 70.000 m. ümber, siis saab samamõdulisi, kuid parema kvaliteediga paate nüüd kodumaal valmistada lastes 40—45 tuh. margaga.

Tartu sõudeklubi poolt on uuele tööstusele juba antud tellimine skullerite peale. Nende raskus on 6 mt. pikkuse, 60 sm. laiuse ja 23 sm. sügavuse juures 25 kg. Keskmise osa tihedast kuusest, kere muist mahagonist tamme kaaredega.

Tööstus valmistab kõigitiübilisi paate. Tellimisj on loota peale Tartu ja Tallinna veel Riist, kuna lätlased selleks teinud juba tutvunemissõidu Tartu.

Üheksas: J. Villemson.

Õnnerikast uut aastat ja sportlist edu

soovib

A.-s. Balti spordiriistade vabrik
Tartus, Aurulaeva tän. 1.

viimaste väljakaevamisel päästjate elud olid samuti hädaohus. 52-tunnilise maa-all oleku järele vabastati Lewis Evans, kes oma venna laiba kõrval istus, Evansi juures oli veel üks 17-aastane poiss samast külast. Esimene küsimus, millega mõlemad päästjate poole pöörasid, oli: „Missuguse tagajärjega lõppes rugby võistlus Wales—Uus-Meremaa?“ Selle järele laulsid nad Walesi hünni ja lugesid tänupalve oma surmsat pääsemise eest. Hiljem jutustasid päästetud, et peatoetuseks kogu 52-tunnilise maa-all van- gis oleku ajal oli neile kõnelemine jalgpallist.

Sportlased leiavad kõige kohasemat
kehakinnitust

E. S. S. „Kalevi“ einelauas.

Maitserikkad ja toitvad lõuna- ja õhtusöögid,
puhas valmistus ja odavad hinnad.

Austusega

ökonom V. PEEDO.

Tilden filmitähena.

Ameerika filmifirma Stuart Walker on tennise ilmameistri William T. Tildeni angasheerinud kahjeks kuuks oma teenistusse. Tilden teeb kaasa Booth Tarkingtoni filmis Clarence. Tildeni ainuke tingimine on, et talles filmis esineda ei tuleks tennismängus ega ka racketiga käes, mis oleks vastukäiv amatöörspordi mõis- tele.

Rahvusvahelisi kiiruisutamise võistlusi

korraldatakse Soomes tänavu 4. Need on:
28. II. — 1. III. Helsingin Luistelijat, 28. II.
— 1. III. Tampereen Pyrinto, 7. — 8. III.
Helsingfors Skridskoklubb, 7. — 8. III. Viipurin Luistinseura.

Soome esivõistlused kiiruisutamises peetakse 14. — 15. veebruaril Helsingfors Skridskoklubb'i korraldusel.

Mitmesugust.

Ameerika pikamaa jooksjad teevad revolutsiooni.

Ameerika pikamaa jooksjad, kes oma maa värvide eest Pariisi mängudel esinesid, nõuavad tulevaseks omale õigust ise määrata treeningu kava. Clarence de Mar, Pariisi maratoni kolmas mees, kinnitab, et ameeriklastest pikamaa jooksjad edaspidiseks nõus ei ole alistuma treenerile või spordiõpetajale. Peale Pariisi maratoni on Ameerika pikamaa mehed pidanud salajase nõupidamise, kus nad üksmeelselt sellele otsusele on tulnud. De Mar kinnitab, et Ameerika maratonimehed Pariisis olid 14 päeva enne võistlust paremas vormis kui võistluspäeval. Treeningu süsteem on olnud liialt ühtlustatud ja ei ole meeste erilistele omadustele küllaldaselt tähelepanu pööratud. Tihti on meestel soov olnud pikka treeningujooksu teha, kuid siis on treener selleks ajaks juba midagi muud ette määranud ja ümberpöördult. Sarnastel juhustel peab igal atleedil olema kaasaotsustamise õigus.

Kaks jalgpalliharrastajat.

Inglismaal Swansea juures langes hüljuti kaevandus sisse, mille juures 11-nest inimesest 4 said surma ja 7 päästeti, kuna

Kool & Mäng

TALLINN, Vana Posti tän. 2

Kõnetraat: 16-56, 21-78.

Mänguasjad, koolitarbed,
süstad ja tõukekelgud.

Graveerimise, emailleerimise
ja kullasepa töökoda

R. Rekkor

Tallinnas, Nõgulistest t. 18
(hoovi peal) valmistab
kõikidele spordi liitudele,
ühingutele—rinnamärke,
ohvitseridele kokarde ja
trafarette.

Saavutusrikast uut aastat

soovib kõikidele spordisõpradele

Spordi tarbénõude kauplus

O.-ü. Esío.

Kümnes: H. Kaarmann.

Leon Stukelj.

jugoslaavlane, olümpiavõitja turnimises, viibib praegu võistlusreisil Soomes, kus ta sooja vastuvõttu leiab ja seni igalpool esimesi auhindu on omandanud.

Kaks suurt Georgi.

Inglise aristokraatlikes ringides valitseda sealsete teadete järel ikkagi suur igatsus Georges Carpentier't ringis näha, olgugi et tema täht viimasel ajal on allamäge käinud. Ta on ikka veel hingestatum ja suursugusem mees arvukas poksi-iate peres. Niipea kui ta aga Londonisse ilmub, on ta kutsutud külaline kõrgetesse herrasmajadesse ja klubidesse. Ajalehtede järel võivad Inglismaal temale avaldatavat lugupidamist võrrelda ainult sellega, mis omal ajal teise kuulsa Georgi, eestlase Georg Hackenschmidtile osaks sai. See oli Inglise kõrgema seltskonna (kui ka kogu rahva lemmik, kõigile tuntud „Hack“.

Davoses, Shveitsi talikuurordis, on lõppenud hooaja esimene rahvusvaheline jäähockey turniir, millest osa võtsid shveitslaste kõrval inglased, hispaanlased, sakslased ja austria lased. Võitjana omas Spengleri pokaali Berliner Schlittschuh-Club, kes EHC Davosi finaalis võitis 5:2. Kolmandaks tuli Oxfordi ülikooli meeskond, kes Wiener Eislauf-Vereinil lõi 5:0.

Eric Liddell, 400 mt. jooksu olümpia võitja ja ilmarekordimehe kohta, kes elukutse poolest pastor, teatatakse, et ta Hiina misjonäriks ei lähe. Praegu peab ta jutlusi Shotimaal. Lootus on, et Liddell eeloleval hooajal uuesti sõerajale ilmub.

Hubert Houben, Saksa meistersprinter, on kutse saanud veebruariks Ameerika võistlusreisile sõita. Sakslased kahtlevad, kas nende meister praegu sarnases vormis on, et kutset vastu võtta.

All Blacks, Uue-Meremaa rugby meeskond, on Euroopas võitmatu. Viimati sai neilt karedalt lüüa Londoni linnameeskond. Resultaat oli All Blacks'i heaks 25:3.

Prantsuse president G. Doumergue on oma eelkäijate traditsioonist kinni pidades jõulu ajal välja pannud toreda auhinna — Sèvres'i vaasi. See mängitakse väljalähematel ujumisevõistlustel Pariisis.

New-Yorgi Giants'i (Hiiglaste) ja Chicago White Sox (Valgete Säärte), kahe Ameerika baseballi meeskonna Euroopa reis on ameeriklastele maksma läinud üle 20.000 dollari (7 milj. m. ümber). Kuid ameeriklased on reisiga rahul ja kavatsevad käesoleval aastal uut, veel suuremat reisi ette võtta, et baseballile Euroopas kindlat alust luua.

Daani on tennis es Rootsit sise-maavõistlusel võitnud üleolevalt 5:0. Kohal olid mõlema maa paremad mängijad.

Saksa esivõistlused ping-pongis (lauatennis) korraldatakse jaanuaris Berliinis. Võistlused on lahtised ja neist võtab osa ka välismaalasi, kellest nimetada inglise mängijaid ja India meister Sardesai't. Võistlusi korraldab Tennis-Club 1900, Berliin.

Vastutav toimetaja H. Tammer.

E. Spordilehe maleosakond.

Tallinna Eesti Maleseltsi häälekandja.

Tegev toimetaja J. Tünn.

Nr. 1, 7. jaanuaril 1925.

Mängu tugevuse tõstmise abinõudest.

Algajad teevad harilikult suure vea — õppides pähe maleõpperaamatust võimalikult palju avanõudeid nii sügavalt kui võimalik, selle juures sugugi või vähe tähelepanu pühendades käikude põhjendamisele. Asi oleks hea kui raamatutes oleks tõesti näidatud parimad käigud. Kuid meie teame, et avanguteooria arenemisel on nii mõnigi klassiline käik kõrvale heidetud. Teiseks ei ole isegi kõige kehakamates raamatutes (praegu on sellena Bilguer'i „Handbuch des Schachspiels“) toodud kõike variante.

Märkus: et kõike variante võimata näidata, selgub järgmisest. Esimesel käigul on valgel 20 käiguvõimalust; mustal iga valge käigu peale omakorda 20 käiguvõimalust. Nii siis esimesel käigul $20 \times 20 = 400$ varianti. Teisel $400 \times 400 = 160.000!$ Kolmandal $160.000 \times 400 = 64.000.000!!!$

Kolmandaks, oletades et õpperaamat on ideaalne — kõik variandid kõige paremate käikudega on näidatud, siis ei leidu pead, kes suudaks neid meelepidada.

Kui juba avanõudeid pähe õppida, siis ainult ühe valgetega ja teise mustadega algamisega jaoks.

Kuid kõige parem on õppida, milles seisab malendite tugevus, kus avaldavad nad kõige suuremat ja kõige väiksemat kasulikku mõju. Õppimist tuleb alata mitte avanõudega, vaid mängulõppudega.

Teiste poolt sooritatud mängud on hea õppimisvahend, kui talitada järgnevalt:

Võetagu hästi sooritatud või heade märkustega varustatud mängu üleskirjutis, ning asetatagu ennast selle mängu võitja kohale. Üleskirjutis tuleb paaberiga kinni katta. Enne järgmise käigu vaatamist tuleb olev seis vaadelda ja üles kirjutada, paremuse langemise järjes, käigud, mida „mina“ oleks teinud selles seisus“. Pärast tehtagu võrdlus järgmise (teksti) käiguga. Kui üks „minu“ käikudest (iseäranis esimene) läheb teksti käiguga või märkuses kõige paremaks tunnustatud käiguga kokku, on asi korras, tehakse vastase käik teksti järele ja korraldatakse uues seisus eelmine talitus. Kui ei lähe käigud kokku, siis tuleb eritleda mikspärast teksti käik parem või isegi halvem.

Ringvaade.

Tallinn. 1. jaan. korraldati T. Eesti Maleseltsis välktorniir, millest võtsid osa 11 maletajat. Võitjaks tuli Israel 8 punktiga, teine J. Tünn 7 punktiga.

4. jaan. mängis Kuskov 12 vastasega ühekorraga. Tagajärg +7, -4, =1 tema kasuks.

8. jaan. on seltsis ülesannete lahendamise võistlus ja 15. jaan. algavad seltsi sisemised turniirid, milleks tuleb aegsasti üles anda.

Lahendused.

Ülesanne nr. 3. — 1. R b4 — a2 jne.

Õige lahenduse saatsid: A. Shukovsky, kapten P. Feofanov, E. Veermann.

E. Spordilehe maleülesannete võistlus.

E. Spordilehe toimetus kuulutab maleülesannete lahendamise võistluse järgmistel tingimustel:

1. Võistlus algab 1. jaan. 1925. a. ja lõpeb 31. märtsil 1925. a. kusjuures võistlusülesanneteks loetakse kõik selle aja jooksul E. Spordilehe malenurgas ilmuvad ülesanded, kui neil vastupidist märkust ei ole.

2. Võistlusest osa võtta võivad kõik E. Spordilehe lugejad.

3. Iga võistlusülesande alla paigutatakse arv, mis näitab mitu punkti lahendaja saab.

Kui ülesanne lahendub mitme esimese käiguga, saab võistleja ühe punkti iga lisalahenduse eest.

4. Lahendused peavad postile antud olema hiljemalt kolm nädalat peale ülesande ilmumist E. Spordilehes.

5. Lahendused peavad täielikud olema. Kõik teisendid (variandid) olgu ära tähendatud. Kuid lõpukäiku pole vaja näidata.

6. Auhindu on viis:

I	auhind	—	maleraamatuid	tuhande (1000)	marga väärtuses,
II	„	—	E. Spordilehe	$\frac{3}{4}$ aastakäiku,	
III	„	—	„	$\frac{1}{2}$	„
IV	„	—	„	$\frac{1}{4}$	„
V	„	—	maleraamat.		

Auhindade määramise aluseks on punktide arv. (vaata p. 3). Ühesuguste punktide arvu juures otsustab loos.

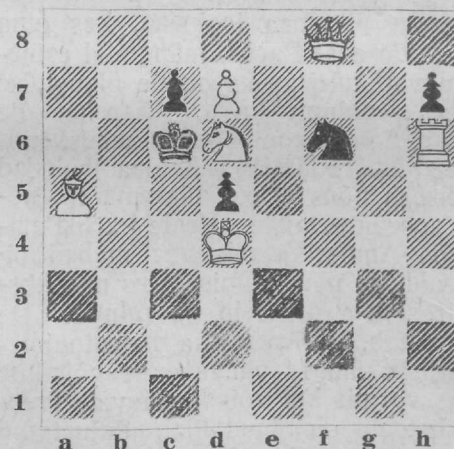
7. Võistluse käigu üle antakse teateid E. Spordilehe malenurgas.

8. Lahendused tulevad adresseerida: E. Spordilehe malenurk, Tallinn, postkast 70.

Ülesanne nr. 5.

C. R. B. Summer.

Must

Valge

Valge: Kd4; Lf6; Vh6; Oa5; Rd6; Ed7 (6).

Must: Kc6; Rf6; Ec7, d5 (4).

Kadu (matt) 2 käiguga.

Selle ülesande lahendamine hinnatakse 1 punktiga.

M. ANDREESEN

Meesterahva rätsepaäri

Tallinn, Rataskaevu tän. nr. 14.
Kõnetraat 17-54.

Ed. RADIUS'e

kullasepa äri

Sauna tänav nr. 1.

Soovitab igasuguseid spordivõistluste auhinde, serviise ja muid kuld- ja hõbeasju.

Väljaandja Eesti spordi keskkliit.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükikoda, Pikk tän. 2.